

Samferdselsminister Knut Arild Hareide
Samferdselsdepartementet

Grønn krisepakke og transport

Jernbanealliansen er kjent med at regjeringen arbeidet med et forslag til grønn krisepakke. For jernbanen vil det være viktig å sikre økonomien til både person- og godstransportørene, for å hindre langsiktig svekkelse av togtilbudet og muligheten for å flytte godstransport fra vei til bane. Samtidig er det også betydelige muligheter til å forsterke vedlikeholdet av banenettet og gjennomføre nødvendige investeringer, ikke minst i tiltak som flytter gods fra vei til bane, der det i dag er et stort etterslep.

Kompensere togselskap for inntektsbortfall

Jernbanealliansen vil først understreke behovet for å sikre tilstrekkelige kompensasjonsordninger for jernbanesektoren som følge av betydelige trafikkbortfall på grunn av koronaviruset. Persontogtilbudet er midlertidig redusert, og det har vi forståelse for, men det er viktig at dette kommer i gang igjen når samfunnets behov for transport øker igjen. Vi må unngå at tilbudet da må reduseres som følge av store inntektstap nå, og vi må unngå at nye som har tatt og tar over persontrafikken på strekningene som har vært ute på anbud, går over ende.

Aktørene innen godstransport på jernbane har slitt økonomisk i mange år, til tross for regjeringen og Stortingets mål om å flytte 30 prosent av godstransportene over 300 km fra vei til sjø og bane. Støtteordningen innført i 2019 er et skritt i riktig retning, men akkurat nå må det gis økt, midlertidig støtte til godstogoperatørene som følge av inntektssvikt på grunn av koronaviruset.

Mer til vedlikehold av og godstiltak på infrastrukturen

Når det gjelder infrastrukturen, er Jernbanealliansens hovedprioritet at det blir økte bevilgninger til vedlikehold av jernbanenettet. For at jernbanen skal bli en suksess, trenger vi et forutsigbart togtilbud, og da trenger vi bedre vedlikehold for å hindre uforutsatte stengte baner som følge av blant annet signalfeil, sporfeil og/eller feil med strømforsyningsanlegget. I tillegg trengs det mer penger til å gjøre godstransporten på bane mer effektiv, i form av å blant annet modernisere terminaler, bygge ut flere og lengre kryssingsspor og styrke strømforsyningsanlegget. Bane NOR har meldt inn at de kan iverksette og fullføre ekstra tiltak i 2020 for inntil 300 mill. kroner. Av dette er det så langt kommet ekstrabevilgninger på 200 mill. kroner. Handlingsprogrammet for NTP er så langt underfinansiert, blant annet på godstiltak. Dersom det åpnes for å iverksette noen ekstratiltak som også kan få noe bevilgning i 2021, kan Bane NOR omsette mer midler i vedlikehold, fornyelse og bygging allerede i 2020. Jernbanealliansen foreslår 300 mill. kroner ekstra til mer og bedre vedlikehold og til godstiltak på infrastrukturen, noe som også kan være et godt motkonjunkturtiltak.

Viktig med god framdrift i jernbaneutbygging

Jernbanealliansen mener det er beklagelig at overskridelser i pågående prosjekt på Follobanen og Østfoldbanen krever ekstra bevilgninger, og bidrar til å forsinke øvrig utbygging. Det er skuffende at regjeringen ikke legger opp til byggestart på Dovrebanen som vedtatt, og at investeringsbeslutning er foreslått forskjøvet til statsbudsjettet for 2022. Dobbeltspor i denne korridoren er viktig for å øke kapasiteten for regionale tog mellom byene og for langdistansetog og godstog i transportkorridoren mellom Østlandet og Midt-/Nord-Norge.

Det er bra at ekstrabevilgningene til Follobanen og Østfoldbanen foreslås, slik at utbyggingstempoet på disse kan opprettholdes. Det bør videre sikres at en eventuell utsettelse av byggestart på Dovrebanen følges opp med økt aktivitet når byggearbeidet først starter, slik at ambisjonen om ferdigstilling helt fram til Åkersvika i 2026 opprettholdes. Dette bør være mulig, gitt at andre store prosjekt da er i en slutfase, med lavere investeringsbehov.

Jernbanealliansen er tilfreds med at revidert nasjonalbudsjett åpner for å endre framdriften på utbygging av Vestfoldbanen. Beregningene viser at det vil spare en halv milliard kroner i investeringer, i tillegg til at arbeidet blir ferdig ett år tidligere enn tidligere planlagt. Jernbanealliansen er generelt positiv til at Bane NOR gis økt frihet til å organisere og prioritere utbyggingene, slik at kostnader og tidsbruk kan reduseres.

Om Jernbanealliansen

Jernbanealliansen består av ni organisasjoner som ønsker å fremme jernbanen i Norge. Alliansens formål er å arbeide for økte bevilgninger til utbygging av jernbaneprosjekter og opprustning av det eksisterende jernbanenettet. Jernbanealliansen består av:

- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Framtiden i våre hender
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- LO Stat
- Natur og Ungdom
- Naturvernforbundet
- Norsk Jernbaneforbund
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Trygg Trafikk

Med vennlig hilsen

Holger Schlaupitz
styreleder